

สภาพการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษา ยุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
The Development Condition of Educational Personnel at the
Digital Age in Fundamental Education Schools Under the Office
of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3

กฤษฎา บัวดก
Kritsada Buadok

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Educational Administration, Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Corresponding email: tummath007@gmail.com

Received: 3 August 2021; Revised: 22 August 2021; Accepted: 2 September 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เปรียบเทียบสภาพการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 454 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Radom Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับ มาก 2) การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษายุคดิจิทัล โดย จำแนกตามตำแหน่ง ประการณการทำงาน และ ขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษายุคดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 3) แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษายุคดิจิทัล ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล ควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทางออนไลน์ (2) ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา และให้บุคลากร ฝึกปฏิบัติ ในการใช้เทคโนโลยี (3)

ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากร เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีมาใช้ และ (4) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า PLC ทั้งภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา

คำสำคัญ: บุคลากรทางการศึกษา, การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา, ยุคดิจิทัล

ABSTRACT

The purposes of this research aimed to 1) Study the development condition of educational personnel at the digital age in fundamental educational Schools. 2) Compare the development condition of educational personnel at the digital age in fundamental educational schools and 3) Study the development methods of educational personnel at the digital age in fundamental educational schools under the office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3. The sample participants were 454 school directors and teachers by Using the stratified random sampling. The research instrument was the rating scale questionnaire that had 0.98 of the statistical confidence. The statistic data were analyzed by using percentage, average, standard deviation, T-Test and F-Test. Moreover, when the data analysis find that the differences had statistical significance, it used the Scheffé's multiple comparison test.

The results of this research showed that 1) The development condition of educational personnel at the digital age in fundamental educational schools under the office of Ubon Ratchathani Primary Educational service Area 3 found that the overall and each aspects was in high level 2) The comparison of the development condition of educational personnel at the digital age decided by position , work experiences and size of schools found that the overall of school directors and teacher had the 0.01 statistical significant difference of opinion level toward the development condition of educational personnel at the digital age. The overall of dividing by educational level showed that it had the 0.05 statistically significant difference. 3) The development methods of educational personnel at the digital age, the researcher can be concluded as follow: (1) The development of knowledge and understanding 's educational personnel for using technology at the digital age have to promote and support them to study the new knowledge from various learning resources. (2) The skills, capacities and digital technology using development, it have to support to using the technology in schools In addition, it have to provide them to practice using the technology. (3) The good attitude supporting of personnel aspect about using the technology to motivate inspiration for good role personnel And 4) The learning digital technology usage exchange aspect. They support the

knowledge about technology usage exchange together. Through Internet system that call “PLC” inside and outside schools.

Keywords: Educational Personnel, Personnel Development, Digital Age

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561-2580: 8)

แผนดิจิทัล 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล เป็นการสร้างและพัฒนาบุคลากรผู้ทำงานให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ รวมถึงการพัฒนาทักษะ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่ประกอบอาชีพในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง และทุกสาขาอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญตามระดับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างให้เกิด การจ้างงานที่มีคุณค่าสูงรองรับการพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลัก (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2561-2580: 33)

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน ตลอดจนพัฒนาเจตคติผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางบวกต่องานที่ตนปฏิบัติอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับการพัฒนาบุคลากรในองค์การทางการศึกษาในทศวรรษหน้า เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล (Digital) นั้นกลายเป็นกลยุทธ์สำคัญของการพัฒนาองค์การ และเป็นโจทย์สำคัญสำหรับนักบริหารว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถดึงเอาสมรรถนะและความสามารถของบุคลากรที่มีอยู่ในตัวตนออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เพื่อการปฏิบัติงานที่ตรงกับเป้าหมายองค์การ (ชวนคิด มะเสนะ, 2559: 9)

จากสภาพปัจจุบันประเทศไทย ได้มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วซึ่งนำมาสู่สังคมดิจิทัล ซึ่งเป็นสังคมที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้สะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูล และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีในสังคม ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่ ทุกเวลา มนุษย์จึงถือเป็นบุคลากรที่สำคัญ เพราะสามารถที่จะพัฒนาให้มีศักยภาพสูง และสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ ทำให้องค์กร เจริญก้าวหน้า มีความมั่นคงและมั่นคง จากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว บุคลากรจึงต้องมีการปรับตัว ในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคคลกรให้เรียนรู้เท่าทันดิจิทัล

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง สภาพการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในยุคดิจิทัลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

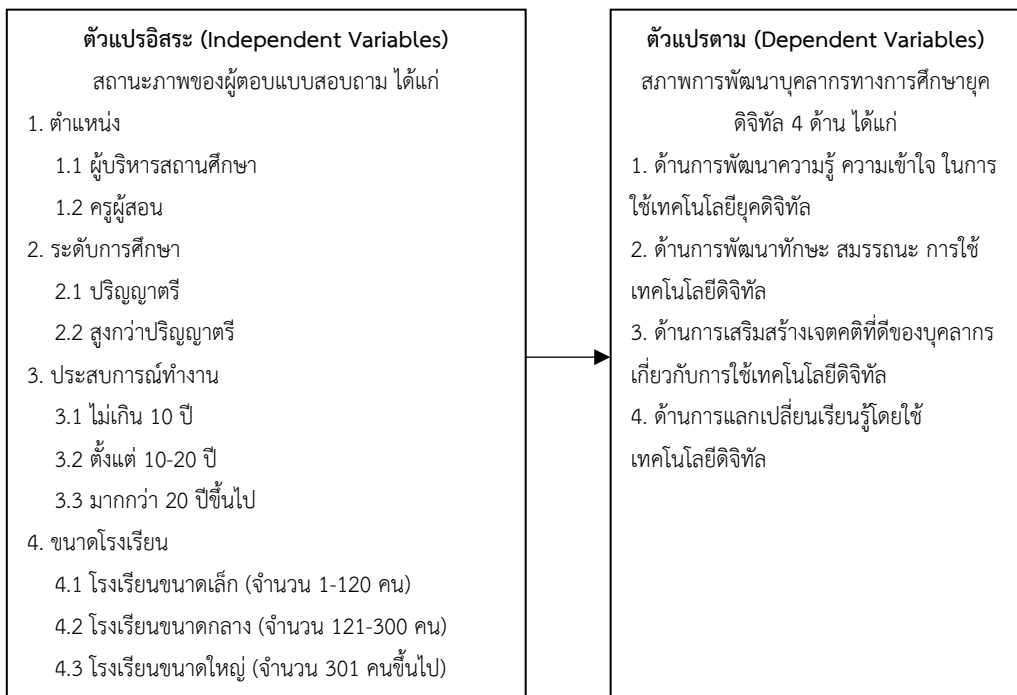
1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยจำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล โดยทำการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษาหลายท่านดังนี้ พะยอม วงศ์สารศรี (2544) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) วิโรจน์ ลักษณะอดิสร (2550) จุฑามาศ แสงอาวุธ (2553) สິงวาล เชื้อนคำ (2554) มารารณิ สัสตังวงศ์ (2554) ทศนันท์ ชุ่มชื่น (2554) ขวนคิด มะเสนะ (2559) และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น (2560) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 209 โรงเรียน ทั้งหมด 2,050 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 209 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,841 คน

1.3 ตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 454 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 136 คน และครูผู้สอน จำนวน 318 คน ได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางประมาณกลุ่มตัวอย่าง Krejcie และ Morgan (1970, อ้างใน อีรวุฒิ เอกะกุล, 2552) จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยการเทียบสัดส่วน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ การศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอาศัยแนวคิดหลักสำหรับการวิจัยแล้วนำไปเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจ เพื่อวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามแต่ละข้อจากนั้นจึงนำมาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่ามากกว่า 0.6 ขึ้นไป และนำไปใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน จากนั้นนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.98 และนำแบบสอบถามที่ทดลองและได้ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ด้าน คือ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ การศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดการปฏิบัติให้เลือก 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาคำถาม ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล, ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล, ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ การศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาคำถาม ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล, ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล, ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดเพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.2 จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 454 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วรวบรวมแบบสอบถามเพื่อดำเนินการต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับในการวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เริ่มด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 1 โดยการแจกแจง ความถี่และร้อยละ (Percentage) ต่อมาทำการวิเคราะห์ระดับสภาพการพัฒนานักวิชาการทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย จากนั้นวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการพัฒนานักวิชาการทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t-test) และดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการพัฒนานักวิชาการทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบ F (F-test) และหากพบว่ามีความสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) สุดท้ายวิเคราะห์ข้อมูลจากตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสภาพการพัฒนานักวิชาการทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาแบบการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. สภาพการพัฒนานักวิชาการทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล และด้านที่มีสภาพการพัฒนานักวิชาการทางการศึกษายุคดิจิทัล ต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตามลำดับ แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล

ด้าน	สภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล	4.21	0.70	มาก
2	ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.19	0.70	มาก
3	ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.36	0.63	มาก
4	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.28	0.66	มาก
โดยภาพรวม		4.26	0.61	มาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีผลดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน ที่	สภาพการพัฒนานุคลากรทาง การศึกษายุคดิจิทัล	ตำแหน่ง				t	p- value
		ครูผู้สอน		ผู้บริหาร สถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาความรู้ ความ เข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยียุค ดิจิทัล	4.12	0.73	4.41	0.58	4.09**	0.00
2	ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.07	0.70	4.45	0.63	5.76**	0.00
3	ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดี ของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล	4.27	0.67	4.57	0.47	4.77**	0.00
4	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดย ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.20	0.70	4.45	0.51	3.76**	0.00
โดยภาพรวม		4.17	0.62	4.47	0.52	5.39**	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน ที่	สภาพการพัฒนานุคลากรทาง การศึกษายุคดิจิทัล	ระดับการศึกษา				t	p- value
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญา ตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาความรู้ ความ เข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยียุค ดิจิทัล	4.13	0.76	4.26	0.65	-2.00*	0.05
2	ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.04	0.75	4.29	0.64	-3.69**	0.00
3	ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดี ของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล	4.24	0.72	4.44	0.55	-3.27**	0.00
4	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดย ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.28	0.64	4.28	0.67	0.03	0.98
โดยภาพรวม		4.17	0.65	4.32	0.57	-2.40	0.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 แสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์
ทำงาน

สภาพการพัฒนานุคลากรทาง การศึกษายุคดิจิทัล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p- value
1. ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้ เทคโนโลยียุคดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2.00	8.93	4.47	9.44**	0.00
	ภายในกลุ่ม	451.00	213.38	0.47		
	รวม	453.00	222.31			

สภาพการพัฒนาศูนย์กลางทางการศึกษายุคดิจิทัล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
2. ด้านการพัฒนาทักษะสมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2.00	12.76	6.38	13.69**	0.00
	ภายในกลุ่ม	451.00	210.09	0.47		
	รวม	453.00	222.85			
3. ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2.00	5.62	2.81	7.25**	0.00
	ภายในกลุ่ม	451.00	174.81	0.39		
	รวม	453.00	180.43			
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2.00	2.27	1.13	2.65	0.07
	ภายในกลุ่ม	451.00	193.16	0.43		
	รวม	453.00	195.43			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.00	5.98	2.99	8.29**	0.00
	ภายในกลุ่ม	451.00	162.57	0.36		
	รวม	453.00	168.55			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของสภาพการพัฒนาศูนย์กลางทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

สภาพการพัฒนาศูนย์กลางทางการศึกษายุคดิจิทัล	ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 10 ปี	ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป
1. ด้านการพัฒนา ความรู้ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	น้อยกว่า 10 ปี	-	-0.18	-0.33*
	ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	-	-	-0.15
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	-	-	-
2. ด้านการพัฒนาทักษะสมรรถนะ เทคโนโลยีดิจิทัล	น้อยกว่า 10 ปี	-	-0.17	-0.40*
	ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	-	-	-0.23*
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	-	-	-
3. ด้านการสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	น้อยกว่า 10 ปี	-	-0.08	-2.7*
	ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	-	-	-0.19
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล มีสภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10-20 ปี และ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า สภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป และ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10-20 ปี ไม่แตกต่างกัน

ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า สภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10-20 ปี และ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี กับ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดย ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แสดงดังตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษายุคดิจิทัล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้ เทคโนโลยียุคดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.00 451.00 453.00	5.50 216.82 222.32	2.75 0.48	5.72**	0.00
2. ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.00 451.00 453.00	10.26 212.58 222.84	5.13 0.47	10.88**	0.00
3. ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากร เกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.00 451.00 453.00	7.61 172.81 180.43	3.81 0.38	9.93**	0.00

สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ทางการศึกษายุคดิจิทัล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
4. ด้านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2.00	6.88	3.44	8.23**	0.00
	ภายในกลุ่ม	451.00	188.55	0.42		
	รวม	453.00	195.43			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.00	7.28	3.64	10.17**	0.00
	ภายในกลุ่ม	451.00	161.27	0.36		
	รวม	453.00	168.55			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายค่าของสภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ทางการศึกษายุคดิจิทัล	ขนาด โรงเรียน	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่
1. ด้านการพัฒนา ความรู้ ความเข้าใจในการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร	ขนาดเล็ก	-	-0.25*	-0.10
	ขนาดกลาง	-	-	0.15
	ขนาดใหญ่	-	-	-
2. ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ เทคโนโลยี ดิจิทัล	ขนาดเล็ก	-	-0.33*	-0.09
	ขนาดกลาง	-	-	0.24*
	ขนาดใหญ่	-	-	-
3. ด้านการสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากร เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ขนาดเล็ก	-	-0.27*	-0.02
	ขนาดกลาง	-	-	0.25*
	ขนาดใหญ่	-	-	-
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล	ขนาดเล็ก	-	-0.23*	0.04
	ขนาดกลาง	-	-	0.27*
	ขนาดใหญ่	-	-	-

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีสภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่

ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของบุคลากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของบุคลากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สรุปได้ดังนี้

3.1. ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรส่งเสริม ให้บุคลากรทางการศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต จัดให้บุคลากรมีการอบรม การทดสอบ ออนไลน์ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ

3.2 ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา จัดให้บุคลากร ฝึกปฏิบัติ ในการใช้เทคโนโลยี รู้ถึงกระบวนการใช้ และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับงานด้านการสอน และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้

3.3 ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้บุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีมาใช้ รวมทั้งตระหนักว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ง่าย มีประโยชน์ เป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้บุคลากรทำงานด้านการเรียน สามารถนำมาปรับใช้ได้ในการสอนและการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า PLC ทั้งภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา และใช้กระบวนการติดต่อสื่อสารในการการแก้ปัญหาให้นักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านสังคม

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

ของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดทางเทคโนโลยี ประกอบกับนโยบายของผู้นำประเทศที่ให้น้ำหนักเทคโนโลยีมาใช้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความตระหนัก และความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของตน หรือพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ การมีส่วนร่วม รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กร เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดที่เรียกว่ายุคดิจิทัล หรือยุคที่มีการนำเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานในสถานศึกษา ในทุกส่วนงาน เพื่ออำนวยความสะดวก และให้งานที่ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ นวลละออง อุทามันตรี และรชยาอินทนนท์ (2558 : 41) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากร กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ผลของสภาพความต้องการพัฒนาบุคลากรภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับ ณัฐกุล ภูกกลาง (2560 : 48) การศึกษาการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปใน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ผลการวิเคราะห์การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปใน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายสู่การปฏิบัติ ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อครูผู้สอน ไม่ชัดเจน อีกทั้งระดับความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในการพัฒนา ด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ทัศนคติ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี อาจไม่เท่ากัน ส่งผลให้ระดับความต้องการในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในระบบการทำงานหรือบริหารงานในสถานศึกษา ทั้งวิชาการ งบประมาณ บุคคล รวมถึงการบริหารงานทั่วไปต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ เม้าเวียงแก (2548 :93) ได้วิจัย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยอุดม จันทรโสตา (2545:122) กล่าวว่าผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการตามตำแหน่ง ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ตามตำแหน่ง ข้าราชการครู มีปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านห้องสมุดต้นการนิเทศภายใน และด้านการประชุมอบรมวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมและทุกด้าน ข้าราชการครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ที่มีระดับการศึกษาในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพตนเองต่างกัน ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยี ด้านทักษะสมรรถนะ การใช้เทคโนโลยี ด้านเจตคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยี รวมถึงด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การบริหารงานในสถานศึกษา รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ประจวบ แจ้โพธิ์ (2557 : 277) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูตอบทบทบาผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อทบทบาผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ภาระงานในแต่ละด้านในสถานศึกษาจะมีความแตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานจะได้รับมอบหมายในการเป็นหัวหน้างานหรือผู้นำ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้งานหรือการบริหารงานเกิดความคล่องตัว ทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ สิวรรณ์ ไชยกุล (2562: 84) ได้ศึกษา การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 พบว่า ผลเปรียบเทียบการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์รี สังข์โต (2554 : 97) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงาน ใน โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านการบริหารงบประมาณ ส่วน ด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.01 ทั้งนี้อาจเพราะ สภาพบริบทความพร้อมของสถานศึกษา ที่สถานศึกษาแต่ละขนาดมีความพร้อม และขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีที่ต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากการจัดสรรงบประมาณไม่ทั่วถึง ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยี รวมถึงเทคโนโลยีไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการบริหารงาน และกระบวนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ สติภา (2558 : 85) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครู พบว่า เมื่อจำแนกตามวิทยฐานะและขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ บรรจบ ศรีประภาพงศ์ (2548 : 38) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะนิลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกของ

สถานศึกษาแตกต่างกัน และจุฑพร สุทธิรัตน์ (2549 : 152) ศึกษาการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าเมื่อจำแนกของสถานศึกษาแตกต่างกัน

3. แนวทางแนวทางการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สรุปได้ดังนี้

ด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัล ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต จัดให้บุคลากรมีการอบรมออนไลน์ ทดสอบออนไลน์ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ได้เสนอไว้ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการพัฒนาครูในโรงเรียนให้สำเร็จตามเป้าหมาย และเป็นผู้ผลักดันแผนการพัฒนาครูให้อยู่ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และสอดคล้องกับ ไพโรจน์ จาริต (2553: 69-76) พบว่า แนวทางในการพัฒนาที่ส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คือการพัฒนาความรู้ ความสามารถ สนับสนุนให้ครูได้ไปเรียนรู้ อบรม สัมมนา ให้เหมาะสมกับการพัฒนาตนเอง มีการสรุปและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา และให้บุคลากร ฝึกปฏิบัติ ในการใช้เทคโนโลยี รู้ถึงกระบวนการใช้ และนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับประยุกต์ใช้กับงานด้านการสอน และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จีระ งามศิลป์ (2550 : 4) กล่าวว่า คุณลักษณะของการพัฒนานตนเองเชิงบริหาร จะต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตน เช่น ครอบรู้เท่าทันเทคโนโลยี หรือองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตนและที่เกี่ยวข้อง หรืออาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน และติดตาม แนวโน้มวิทยาการที่ทันสมัยและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานอย่างต่อเนื่อง สามารถนำความรู้ วิทยาการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ได้ศึกษามาปรับใช้กับการทำงาน เช่น เข้าใจประเด็นหลัก ๆ นัยสำคัญ และผลกระทบของวิทยาการต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง สามารถนำวิชาการ ความรู้หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ และสั่งสมความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และเล็งเห็นผลประโยชน์ ความสำคัญ องค์ความรู้เทคโนโลยี ที่จะส่งผลกระทบต่องานของตนในอนาคต

ด้านการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้บุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีมาใช้ รวมทั้งตระหนักว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ง่าย มีประโยชน์ เป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้บุคลากรทำงานด้านการ ทำงาน กระบวนการเรียนการสอนได้ ให้นักเรียนเรียนรู้อย่างเข้าใจ และเข้าถึง และสามารถนำมาปรับ ใช้ได้ในการสอนและการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้อง ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคน ของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีต่างๆที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแลกเปลี่ยน ความรู้ซึ่งกันและกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า PLC ทั้งภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา และใช้กระบวนการติดต่อสื่อสารในการการแก้ปัญหาในนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านสังคม สอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2555 : 139) ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ คือ การรวมตัวกันของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์ได้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (21" Century Skils) และสอดคล้องกับ ผนังถ้ำอินทาม (2553 : 8) ให้นิยามความหมายของคำว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไว้ว่า การที่ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเรียนรู้จากการทำงาน ทำงานอย่างร่วมมือ ร่วมพลังกัน และอภิปรายหรือวิพากษ์วิจารณ์กันเชิงสร้างสรรค์ เพื่อค้นหาและทำการตัดสินใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการทำงานที่ต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ การเรียนรู้ของนักเรียน และสอดคล้องกับ ดุษฎี โยเหลา (2556) ได้กล่าวถึง วิธีการในการพัฒนาครูของอเมริกา คือ PLC หรือ Professional Learning community ลักษณะของกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจะมีขนาดของกลุ่มประมาณ 6-15 คน หรือไม่เกิน 20 คน จะเริ่มต้นที่ "ใจ" เป็นกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกันแบบสมัครใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มาพบกันอย่างสม่ำเสมอ และเรียนรู้จากการปฏิบัติงานร่วมกันโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งพัฒนาการปฏิบัติงานโดยใช้การทบทวนตนเองและสะท้อนคิดสิ่งที่ได้ปฏิบัติ จะอยู่ทบทวนร่วมกันกับกลุ่มกลุ่มจะร่วมรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สมาชิกกลุ่มมีบทบาทเท่าเทียม มีการทำงานเป็นทีม การดำเนินการนี้อาจไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำเนินการกระบวนการสะท้อนตนเองนั้นเป็นการแสวงหาความรู้ความจริงจากการปฏิบัติในลักษณะ Action Research ในการทำ Professional Learning Community (PLC) ในโรงเรียนต่าง ๆ ผู้ที่เป็น Coach หรือ Mentor

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาสภาพการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางศึกษายุคดิจิทัล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ควรส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษา ค้นคว้า มีการพัฒนาตนเอง โดยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ สร้างความเข้าใจ ตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา

1.2 ควรส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาทักษะ กระบวนการ โดยฝึกให้นำเทคโนโลยีดิจิทัล ใหม่ ๆ มาปรับประยุกต์ในสถานศึกษา หรือนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการบวนการสอนและการทำงานของสถานศึกษา

1.3 ควรสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้บุคลากร ตระหนักว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ง่าย และสามารถนำมาปรับใช้ได้ในการสอน การทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

1.4 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งภายในองค์กร และนอกองค์กร และใช้การแก้ปัญหาให้นักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านสังคม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางศึกษายุคดิจิทัล

2.2 ควรศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางศึกษาในศตวรรษ

ข้างหน้า

เอกสารอ้างอิง

- จตุพร สุทธิรัตน์. (2549). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระนอง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชวนคิด มะเสนา. (2559). การพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในทศวรรษหน้า. วารสารบริหารการศึกษาระดับบัณฑิต, 16(1), 9.
- ณัฐกุล ภูกลาง. (2561). การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดุขฎิ โยเหลา และ คณะ. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). อุบลราชธานี: โรงพิมพ์วิทยาสารพิมพ์.
- นวลละออง อุทามันตรี และรชยา อินทนนท์. (2558). การพัฒนาบุคลากร กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 11(1), 25.
- บรรจบ ศรีประภาพงศ์. (2548). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. สาขาวิชาสังคม เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์.
- ประจวบ แก้วโพธิ์. (2557). ความคิดเห็นของครูตบตาผู้บริหารในการบริหารงาน ของโรงเรียนสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร. [บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร].
- ประพันธ์ เม้าเวียงแก. (2548). การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปาริชาติ สติภา. (2558). การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ไพโรจน์ จาริต. (2553). สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานครเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนตรีสังข์โต. (2554). สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนจบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่12 พ.ศ. 2560 – 2564*.

http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *การประชมวิชาการ การวิจัยทางการบริหาร การศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562.

สิววรรณไชยกุล. (2562). *การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3*. [สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559, 1 พฤศจิกายน). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era)*. Posted By Plook. Teacher. <https://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-teaartedu-teaart-teaartdir>

ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม. (2553). *การพัฒนาหลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.